

+Projekat Živeti zajedno

Opšti podaci o nastavnoj jedinici	
Predmet	Geografija
Naziv nastavne jedinice	Religija i kultura
Razred	Prvi ili drugi
Autor nastavne jedinice	Ješić Marina
Škola	Tehnička škola Užice
Tip časa	obrada
Nastavne metode	Monološka, dijaloška
Oblici rada	Grupni, frontalni
Ciljevi (ukratko navesti ciljeve koji se žele postići navedenim aktivnostima)	-da učenici shvate uticaj religije na kulturu jednog naroda; -da učenici uoče posledice nepoznavanja i neuvažavanja drugih religija; -da učenici shvate veliki uticaj religije na demografsku sliku jednog naroda (natalitet, mortalitet, strukturu stanovništva).
Ishodi (taksativno navesti kakve ishode očekujemo posle navedenih aktivnosti, tj. šta će učenicisvojiti/razumeti/osvestiti/uraditi posle aktivnosti)	- učenici razumeju uticaj religije na kulturu jednog naroda; shvataju posledice nerazumevanja drugih religija; - osvećivanje teškoća koja su vezana za pozicije manjina - učenici razumeju značaj poznавања religijskih obeležja, za razumevanje brojnosti, kretanja i strukture stanovništva kao i uticaj religije na formiranje političke karte sveta
Tok časa (navesti scenario nastavne jedinice, tj. uvodne, centralne i završne aktivnosti. Odrediti i orientacioni vremenski okvir za aktivnosti – navesti trajanje aktivnosti u minutima)	<p style="text-align: center;">Uvodni deo (5 min.)</p> <p>„Kultura je spoljašnji umetnički izraz narodnog uma i osećanja. Narod je srpski, uspeo da sazda svoju savršenu, nacionalnu kulturu tj. da da savršen, svojstven izraz svoga uma i srca u zidariji, u vezu i tkanini, u pesmi i priči, u rezbi i boji, u neiscrpnoj mudrosti, u krasoti običaja i otmenom ponašanju”.(Velimirović.N.1938.)</p> <p>- Na koji način se kultura prenosi? Genetski ili se stiče posle rođenja? Kultura je naučeno ljudsko ponašanje. Kultura se stiče posle rođenja učenjem jezika, pisma, religije i drugih simbola. Religija znači veru i prihvatanje određenih pravila i verovanje u određenog Boga. Religijska verovanja naroda su važna za njihov način života, tradiciju i običaje.</p> <p style="text-align: center;">Centralni deo (25 min.)</p> <p>Učenike podeliti u 4 grupe, tako da brojnost članova grupe bude u skladu sa odnosom brojnošću pripadnika određene religije: hrišćanstvo 33%; islam 20%; judaizam 15%; ateizam 25-30.</p> <p>Način podele učenika u grupe, je sledeći: Na samolepljivim papirićima su ispisana pojedina obeležja, pojmovi vezani za određenu religiju. Njih nastavnik stavlja na čelo učenika, tako da oni ne znaju koji pojmom je isписан, dok papiriće ostalih učenika vide. Na papirićima su ispisani sledeći pojmovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -HRIŠĆANSTVO: <i>pravoslavci, katolici, protestanti, Isus Hristos, Vaskrs, Božić, Jerusalim, Badnje veče, Božić Bata, Biblija, Đurđevdan</i> -ISLAM: <i>Kuran, Bajram, Alah, Ramazan, prorok Muhamed, Džihad, Meka i Medina, Irak, Iran</i> -JUDAUZAM: <i>sinagoga, Izrael, rabin</i> -ATEISTI: <i>ne verujem, ne molim se, ne idem u bogomolje, ne slavim verske praznike, bezbožništvo</i>

Zadatak je da učenici u tišini, bez reči, formiraju grupe. Jedini način jeste da, neverbano, jedni drugima pomognu. Nakon formiranja grupa, svaka grupa obaveštava drugu grupu kojoj religijskoj grupi pripada na osnovu obeležja na papirićima koji su im još uvek zapepljeni na čelu.

Učenici sada skidaju papiriće i čitaju obeležja a nastavnik ih ispisuje na flipčartu ispod, u odgovarajuću kolonu.

Na flip-čartu biće ispisano:

HRIŠĆANSTVO	ISLAM	JUDAIZAM	ATEIZAM
33%	20%	15%	25-30%)

Sledi diskusija:

- Da li je bilo teško pronaći svoju grupu?
- Da li je to bilo moguće bez pomoći drugih učesnika?
- Koja religijska grupa je najveća?
- A koja najmanja?
- Kako ste se osećali u religijskoj grupi čija obeležja manje poznajete?
- Kako se osećate u vašoj grupi koja je najmanja? Objasniti.
- Da li biste voleli da nastavite rad u većoj grupi?

Pregrupisavanje Učenici će nastaviti rad u 3 grupe i to tako što će članovi grupe judaizam, po sopstvenom izboru odabrati grupu u koju prelaze (hrišćanstvo, islam ili ateiste). A mogu i svi preći u istu grupu. Nastavnik će zamoliti te učenike da objasne i navedu razloge zbog kojih su se opredelili da priđu baš toj grupi.

Upitnik za grupe Svaka grupa dobija upitnik koji popunjava. Na nivou grupe zaokružuju samo jedan odgovor na svako pitanje.

Na ova pitanja odgovaraju sa stanovista pripadnika grupe u kojoj se nalaze.

Upitnik:

Da li religija utiče na:

1.etničku svest	da	ne
2.ponašanje u porodici i društvu	da	ne
3.kulturni razvitak naroda	da	ne
4.način života	da	ne
5.natalitet	da	ne
6.smrtnost	da	ne
7.sanitarnu kulturu	da	ne

Prilog 1

Završni deo (15min)

Diskusija:

- Da li ima odgovora sa NE? Ako ima, objasniti zašto?
- Objasnite kako vidite uticaj religije na natalitet i prirodni priraštaj?
- Koja religija nalaže mnogoženstvo? Objasniti.
- Objasniti uticaj religije na migraciona kretanja? Navesti primere.
- Da li religija utiče na biološku (polnu i starosnu) strukturu stanovništva? Objasniti.
- Da li religija utiče na menjanje državnih granica i stvaranje novih država?(Voditelj daje primer nastanka islamskih država Pakistan i

	<p>Bangladeš „otcepljenjem“ od Indije).</p> <p>Voditelj: „Svaka religija propoveda mir, ipak mnogi ratovi su vođeni u ime religije“. Učenici daju primere.</p> <p>Voditelj sumira: „Paradoks savremenog doba je da uprkos boljim sredstvima transporta i komunikacije koje omogućuju veće interakcije, religiozne i druge razlike se naglašavaju. Za savremeno doba, karakteristično je širenje ateizma (25 - 30%). U Češkoj Republici čak oko 70% stanovništva se izjašnjava kao ateisti.</p> <p>-Da li i zašto se savremeni društveni procesi u svetu mogu posmatrati i razumeti bez poznavanja i uvažavanja religijskih i kulturnih obeležja naroda? Ono što je za nas Božić, najveći hrišćanski praznik, za islam je Bajram, a za Jevreje Pashu.</p> <p>U nekim zemljama religiozna netolerancija više deli ljudi nego rasne ili neke druge razlike: u Iraku žive Šiiti, Suniti i Kurdi (pripadaju različitim islamskim strujama), a putem medija smo svedoci njihovih skoro svakodnevnih oružanih sukoba i napada bombaša samoubica.</p>
Elementi interkulturalnosti u nastavnoj jedinici (detaljno navesti šta su sve elementi koji ukazuju na različitost i uvažavanje različitosti u određenoj nastavnoj jedinici, na koje sve načine nastavna jedinica podstiče učenike da razmišljaju o različitostima i da se decentriraju iz svoje tačke gledišta)	<ul style="list-style-type: none"> -učenici uočavaju religijske i kulturne razlike -saznavanje o uticaju religije na život (na šta sve religija utiče) - učenici razumeju uticaj religije na kulturu jednog naroda; - učenici razumeju značaj poznavanja religijskih obeležja, za razumevanje brojnosti, kretanja i strukture stanovništva kao i uticaj religije na formiranje političke karte sveta
Materijal (taksativno navesti materijale koji se koriste za realizaciju nastavne jedinice, a primerak svakog materijala dostaviti u prilogu).	<p>Flipchart, samolepljivi papirići</p> <p>Prilog 1: učenici odgovaraju na pitanja sa stanovišta pripadnika grupe, što ima za cilj razmenu mišljenja na nivou grupe .</p>

Literatura: Mirko Grčić Politička geografija, Geografski fakultet Beograd 1999. god (str.339. 340)